

Zas Latweefchu lauschu draugs.

1833. 27. Janwar.

4ta lappa.

Zaunas sinnas.

No Pehterburges. Zif taggad tur dabbuta sinnaht, kas jau Oktober-mehnesi, kad uppes patlabban bija apfalluschas, ne taht no turrenes us semmehm irr notizzis. Swehdeenas laikâ semneeka seewa gribbeja staigahht pahh uppi, bet leddus appaksh winnas kahjahm luhse un wiinna brehkdama flihke. Dauds lauschu sakrehje pee mallas, wissi brehze: "glahbjeet!"; to mehrne weens ne gahje glahht. Draudses mahzitajs, kam wahreds Winter, tanni paschâ briedi no basnizas eedams us mahjahm, arri dsird to brehkschanu, atsteidsahs, no-gehrbi azzumirski ammata-swahrfus, eelezz tanni druppanâ laiwâ, kas pee mallas stahw, un zaur leddus plihsumu ar dauds puhlehm beidsiht atnahht tanni weeta, kur nabbaga seewa no stipras straumes jau appaksh leddus bija grubsta. Un no turrenes mahzitajs, sawu paschu dshwibu ne taupidams, pamirruschu seewu iswilke, kas pehzak, siltâ istabâ eenesta un labbi apkohpta, atkal pamohdahs.

No Dhdeffas-pilssehtas, Kreemu walsti pee melnas juhhas. Zur daschi fungi ar Reisera sinnu jau senn irr sabeirodujschees un usnehmuschees gahdahht, lai tannis pusses laudis jo deenas jo labbaki mahzhahs sawu semni apkohpt. Pehr'n' wiini no sudraba kalleja diwas leelus sudraba traufus lifke taifihht, kurru katrs 500 rubtus maksaja, diwas selta tabaka dohses, kurru katra 300 rubtus maksaja, un desmit sudraba bifferus, katrs no 100 lihds 200 rubteem wehrte. Schahs leetas wiini sohlija teem semmes kohpejeem par gohda-maksu isdallihht, kam tanni gaddâ buhschoht isdewees, tahs wisslabbakas kweefchu, rudsu, ausu, meeschu un ehstku fortes audsinahht. 22trâ Dezember wiini schahs dahwanas jau irr isdallijuschi.

No Sprantschu semmes. Arri tannî semmê dauds zilweki apfahrt brauz no pilssehtas us pilssehtu, sweeschu semnju lohpus un swehrus lihds wehdami, fo wiinni laudim par naudu rahda, un tà few maifi nopelna. Dagahjuschá waffarâ Parihse arri diwi no teem leeleem lohpeem par naudu tikke rahditi, fo Elepantus fauz un fas ihsten tikween tannîs wiff-siltakâs pafaulas mallâs eefsch Uhsias un Aprikas meschá dshwo. Schee lohpi irr tee wiffleelaki, fo taggad wehl pafaulê warr atrast, jo wiinni 12 lihds 14 pehdas irr augstumâ, prohti: diwreis wairak ne kâ leels sirgs, un 15 lihds 17 pehdas garumâ. Winnu tschetras kahjas tihri isffattahs kâ refni stabbi un irr augschâ drihs tikpatt refnas, kâ appakschâ. Ahda winneem irr pelleshka pahr wiffu meesu, daschâs weetâs itt kâ sagrumbufi un retti ar ihseem farreem. Winnu aste irr tik 2 woi 3 pehdas garra, ne dauds refna un gallâ ar masu tschuppi melnu farru. Ausis winneem nokarr kâ leelas luppatas un azzis winneem itt masas. Preeksch-sohbi winneem ne mas naw, bet diwi leeli, 6 woi 7 pehdas garri sohbi, us preekschu lihkuschi, winneem no muttes stahw ahra, katrà pussê weens. Wiffwairak ja-brihnojahs pahr to leelu deggonu jeb purnu, fo Deews teem itt kâ par rohku irr dewis, fas 8 pehdas garfch starp abbeem sohbeem itt kâ schours ahdas maifs winneem no galwas preekschpusses karr semmê un kam gallâ pee preeksch-mallas itt kâ pirksts irr peeaudsis. Scho sawu purnu un winna pirkstu wiinni warr lohziht, kâ tik gribbedami; ar teem noplubz tahs sahles, fo gribb ehst, un few eebahsch muttê un dserdami wiinni to uhdeni papreeksch eefhsch deggoni un tad scho lohjidami to atkal eegahsch rihklê. Leels spehks winneem schinni sawâ leelâ deggoni: ar to wiinni kohkus warr israut no semmes, smaggus afminus pazelt un tahli aissweest un arri ar to, abbeem sohbeem wehl palihdsoht, wiinni labbi mahf farroht prett pascheem lauwahm un zitteem plehfigeem swehreem, kad tee winneem meschá nahf wirfû. Zittadi wiinni gan irr rahmi un kad pee zilwekeem eeradduschees dshwoht, tad winneem drihs warr eemahziht pehz musikes danzohht, ar pulkstenu swannihht, ar atflehgu durris atflehgt un aisslehgt, ar bissi schaut un wehl dauds zittas tahdas skunstes. Winni arri ar sawu leelu deggonu sawu kungu jeb usraugu mahf apfamp, pazelt un few pascheem sehedinahht muggurâ, un tad wiinni tik paklausigi irr, ka no masa behrna leekahs waddihht, kad tas, winneem muggurâ sehdedams, tik ar speeki rahda, fur winneem buhs eet. Bet kad kahds zilweks winnus apfalcina, tad wiinni paleek dusnigi un daschreis prett sawu eenaidneeku breefnigi atreebjahs. — Tee diwi gudri ismahziti elepanti, fas

wassarâ sawam kungam Parihfê dauds naudas bija pelnijufchi, Dezember-meh-
 nesti jau atkal no zittas pilsfehtas us zittu nakts laikâ leelzekkâ tiffe dsichti no
 saweem diweem usraugeem, kas us sirgeem winneem pakkat jahje, un kurru weens
 to saweju jau preeksch mas deenahm ar speeki bija fittis un wehl zekkâ winnu
 kuhle. Elepants, palizzis dusmigs, ar sawu purnu usraugu norahwe no sirga
 un ar tik leelu warru fweede gaisâ, ka tas semmê krisdams kahju lause. To
 darrijis, swehrs wehl ne buhdams ar meeru, ohtrureis' tam nabbagam eet wirsû,
 ohtrureis' to sweesch gaisâ, un kad tas nu bija eekrittis grabwi, tad winsch kah-
 jahm to saminn, ka tas pehz ihfa laika sawu garru islaide. Nu jau eedusmohts,
 swehrs sweescham ohrmannam wehl eet pretti, to no ratteem israuj un aismett
 laukâ. Zif pehz dauds puhlehm ohtram usraugam isdewahs, trakka lohpa dusmas
 remdeht, winnu waldbiht un aiswest pilsfehtâ.

Mahtes wiffjaukafi dahrgumi.

Es, juhfu draugs, pagahjuschâ fwehtdeenâ biju kahsâs un ar teem zitteem
 weeseem lustedamees dohmaju, woi tē ne warroht nofkattitees, fo manneem miht-
 teem draugeem par preeku un mahzibu stabstihc. Un rē! tē jums atnessu, fo
 dabbuju. Manna dahwana irr firdi glabbata, un no firds es saweem draugeem
 to dohschu. Klausait tad! — Zannis kahsâs dauds baggatas fainneexes bija
 fanahkufchas, pahrleeku isgresnotas ar sishchu lafkateem, brangahm drehbehm,
 selta schkehdehm, pehrlehm un zitteem dahrgaum glihtumeem. Winni starpâ
 weena sehdeja, arri baggata wihra seewa, kas smukki un pa gohdam gan bija
 apgehrbusees, bet pee winnas tahdi dahrgumi ne bija wifs redsami. Tahs zittas
 leelijahs un leppojahs ar sawahm dahrgahm leetahm, zitta zittai istahstija, zif
 schis lafkats makfajoht un zif dahrga schi schkehde effoht, un pehz brihno-
 damees wiffas scho fainneezi jautaja: "woi tad jums ne kahds glihtums naw,
 un naw labbakas un dahrgakas leetas, ne fâ tahs, kas jums schodeen muggu-
 râ?" — Tad winna atbildeja: "Al! tahs dahrgas leetas, fo pee jums redsu,
 wiffas irr tihri neeki prett teeni dahrgumeem, kas mannim peederr." — Tahs
 zittas, labbracht tohs gribbedamas redseht, winnai usmettahs un luhdse, lai win-
 neem tohs jel rahda. "Labbracht!" tã winna atbildeja un aizinaja sawus behr-
 ninus no ohtras istabas un us teem brangeem puisiteem un smukkahm meiti-
 nahm rahdidama, winna teize: "Redseet! tee irr manni wiffjaukafi dahrgumi, ar
 fo mihtlajs Deews pats man irr apdahwinajis un man jo deenas jo brangaki is-
 gresno; jo winsch schehligi man palihds, ka es sawus behrninus gohdigi warru
 audsinahc. Redseet, kahdi fahrti winnu waigi, un ka winni irr wesseli un mu-
 dri, to winneem jau no azzim warv nofkattitees. Jautajeet winnus jel fo no
 Deewa wahrdeem, fâ winni gudri sinnahs jums atbildeht! Al, un fâ winni
 man mihto un kahdi paklausigi winni irr! — Mihtas mahses, schee irr manni
 dahrgumi, fo es wairak zeeniju, ne fâ seltu un sudrabu; tee man wiffu zauru
 muhschu un arri wehl tur par gohda-frohni buhs, fur ar Jesus palihgu, Deewa

preekschâ nahkdama, ar drohschu firbi fazzischi: Nedsî, tē es esinu, af Deews!
 un tee behrni, fo tu man effi demis.“ — Èà ta gudra fainneeze fazzija un wis-
 fas zittas palikke fluffas un wairs ne drihkscheja leelitees ar faweem dahrgumeem,
 bet scho labbu mahzibu paturreja firidi. — Raut jel arri juhs, mihti wezzaki,
 tàpatt darritu! — ”Eai tas Rungs juhs allasch wairaf swehti, juhs un juhsu
 behrnus.“ (Dahw. ds. 115, 14.) — ul —

× Smeeklu stahstini,

kas mahza, ka arri Latweefcheem samanniga prahsta irr deewsgan.

1.

Divi zehlaju puifchi waffaras laikâ fehdeja sawâ laiwâ pee Nihges leela
 tiltu, fungus gaididami, kas liktohs pahrzelt us Salku-fallu. Anahze arri
 schahds tahds funks, gribbeja eefahpt laiwâ, kluppe un eekritte Daugawâ.
 Weens no puifcheem, kas labbi mahzeja peldeht, muddigi tam lehze pakkal, fahere
 wiinu pee swahrkeem un wiinu ismilke. Èà funks pehz ihfa brichtina jau is-
 glahbts, wessels atkal stahweja us tiltu, rohku bahse kabbatâ, peezu mahrfu gab-
 balu isnehme un pateikdams to sawam glahbejam eedewe. Puifis to naudu ap-
 fktatijees, fazzija: ”Rungs! labba nauda gan, bet pahreleeku maf.“ Ohtrajs,
 wiina naudas fahribu lammadams, schim atkal usbrehze: ”Mulkis! funks gan
 pats labbaki sinnahs, zif winsch irr wehrte.“

2.

Kursemmê tauschu magasihnes usraugs tappe swehrinahts. Kad nu tam
 waidseja tohs wahrduis ”Keiserifka Majestete“ isteikt, winsch, warr buht pah-
 klauftijees, isteize: ”Keiserifks maifestehws.“ Bet kad pehzak zitti par to grib-
 beja smeetees, tad wihrs teem atbildeja: ”Tohs wahrduis ”Keiserifka Majestete,
 tohs es ne saprohtu; — bet to es saprohtu, ka muhsu mihtam semmestehwam
 tas gohdawahrds: ”maifestehws,“ par wissu semmi gan nahkabs: jo bes wiina
 gudras un stipras sawaldischanas tee flinkee teem strahdneekem; tee netaisnee
 teem taisneem; tee spehzigee teem nespehzigeem to maifi saehsta, — un pehz gallâ
 mums wisseem peeetu truhkums.“ — sche.

× 1mas un 2tras mihtlas usmiina naw plehschi, bet plehsche.

3schas mihtlas usmiina: Bruhte, tai deenâ preeksch laulibas.

(4ta mihtla.)

Schoreif tehws trim behrneem tschetrus wesselus bumberus isdallija us tahdu
 wihsi, ka neweens ne dabbuja wairaf, ne kâ ohtrajs. Râ tas warreja buht?

Drihw drikketh. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffes:

Dr. E. E. Napierky.